

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/75/2018
Identifikačné číslo spisu:	7810209254
Dátum vydania rozhodnutia:	31.01.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:7810209254.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu E. E., bývajúceho v G., zastúpeného JUDr. Slavomírou Huszthyovou, advokátkou, so sídlom Advokátskej kancelárie v Košiciach, Za amfiteátrom č. 10, proti žalovanému E. S., bývajúcemu v G., zastúpenému advokátom JUDr. Alexandrom Milkom, so sídlom Advokátskej kancelárie v Rožňave, Cyrila a Metoda č. 4, o zaplatenie 16 425 € s prísl., vedenom na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 10 C 13/2011, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 19. septembra 2017 sp. zn. 5 Co 541/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Rožňava (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 8. júla 2016 č. k. 10 C 13/2011-408 zaviazal žalovaného uhradiť žalobcovi istinu vo výške 16 425 € a ročný úrok z omeškania vo výške 9 % zo sumy 8 395 € od 22.10.2010 do zaplatenia spolu s úrokom vo výške 8,75 % zo sumy 8 030 € od 30.7.2012 do zaplatenia, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodol, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Poukázal na skutočnosť, že žalobca si pôvodne v konaní uplatňoval nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za užívanie sporných nehnuteľností žalovaným od 24.10.2008 do 23.9.2010 vo výške 8 395 € a následne rozšíril žalobu o zaplatenie sumy 8 030 € ako vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie od 24.9.2010 do 23.7.2012. Pred pripustením zmeny žaloby okresný súd právoplatným medzitýmnym rozsudkom z 13. apríla 2011 sp. zn. 10 C 13/2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo 6. februára 2012 sp. zn. 5 Co 221/2011 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. októbra 2012 sp. zn. 2 Cdo 158/2012 určil, že žalovaný sa bezdôvodne obohatil na úkor žalobcu za obdobie od 24.10.2008 do 23.9.2009 užívaním nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX k. ú. G. v období od 24.10.2008 do 26.11.2009. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že žalovaný bol vlastníkom sporných nehnuteľností, ktoré nadobudol v celosti na základe rozhodnutia o vyporiadaní BSM medzi ním a O. T.. Keďže žalovaný nesplnil povinnosť uloženú mu uvedeným rozhodnutím o vyporiadaní BSM, bol podaný návrh u súdneho exekútora na vykonanie exekúcie na zaplatenie 561 426 Sk istiny s príslušenstvom. Počas exekučného konania žalovaný uzavrel kúpnu zmluvu o prevode sporných nehnuteľností dňa 9.

októbra 2008. Vklad uvedenej zmluvy bol Správou katastra S. povolený dňa 14. novembra 2008 pod číslom V2152/08. Exekútor JUDr. Peter Hodermarský v konaní EX/366/2005 vykonal dražbu nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX k. ú. G. dňa 24. októbra 2008, na ktorej bol žalobcovi udelený príklep na predmetné nehnuteľnosti. Súd prvej inštancie následne schválil príklep žalobcovi uznesením zo dňa 12. januára 2009 č. k. 9 Er 176/2005-173, ktoré nadobudlo právoplatnosť 28.1.2009. Z vyššie uvedeného teda podľa súdu prvej inštancie vyplýva, že vlastníkom nehnuteľností sa stal ku dňu 24. októbra 2008 žalobca. Podľa názoru okresného súdu na tom nič nemenila ani skutočnosť, že žalobca kúpnu zmluvou previedol vlastnícke právo na tretie osoby, nakoľko vklad vlastníckeho práva nebol povolený správou katastra ku dňu udelenia príklepu, teda k 24. októbra 2008 (ku dňu vykonania dražby bol vlastníkom nehnuteľností žalovaný). Mezditýmny rozsudkom bolo teda právoplatne rozhodnuté o základe nároku, teda o tom, že žalovaný sa bezdôvodne obohatil a predmetom rozhodovania v konečnom rozsudku bolo už len určenie výšky bezdôvodného obohatenia. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd prvej inštancie k záveru, že žaloba žalobcu aj ohľadom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaným je dôvodná a preto jej vyhovel. Tým, že žalovaný od 24. októbra 2008 užíval nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX k. ú. G. až do 23.7.2012 (žalované obdobie) napriek tomu, že nebol vlastníkom týchto nehnuteľností, nemal žiaden právny titul na ich užívanie a užíval ich bez toho, že by bol zaplatil žalobcovi náhradu za užívanie, vzniklo u neho bezdôvodné obohatenie na úkor žalobcu ako vlastníka nehnuteľností. V zmysle uvedeného preto rozhodol, tak ako je vyššie uvedené.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) n a odvolanie žalovaného rozsudkom z 19. septembra 2017 sp. zn. 5 Co 541/2016 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku okresného súdu. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku doplnil, že vzhľadom na právoplatný mezditýmny rozsudok súdu prvej inštancie z 13. apríla 2011 č. k. 10 C 13/2011-85, bolo potrebné sa v konaní zaoberať už iba výškou uplatneného nároku, ktorú však žalovaný ani raz nespochybnil. Podľa odvolacieho súdu je nespochybniteľnou skutočnosťou, že žalobca sa stal vlastníkom nehnuteľností, za užívanie ktorých sa domáhal od žalovaného vydania bezdôvodného obohatenia už 24. októbra 2008, kedy mu bol udelený príklep súdnym exekútorom a skutočnosť, že súd schválil príklep až 12. januára 2009, nemá na deň vzniku jeho vlastníckeho práva nijaký vplyv, tak ako sa domnieval vo svojich odvolacích námietkach žalovaný. Žalobcovi priznal náhradu trov v plnom rozsahu.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Podľa názoru dovolateľa je rozhodnutie odvolacieho súdu vecne nesprávne, a t o najmä z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Súdny oboch inštancií sa podľa jeho tvrdenia nevysporiadali s otázkou posúdenia právneho úkonu - kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi žalovaným a jeho rodičmi, ktorá má zásadný význam pre konanie. Žalovaný v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu z 25. novembra 2008 sp. zn. 4 Cdo 107/2007, zo záveru ktorého vyplýva skutočnosť, že ak povinný porušil zákaz nakladať s majetkom uložený súdnym exekútorom a podliehajúci exekúcii nemá to za následok neplatnosť právneho úkonu povinného, ale vznik práva oprávneného odporovať tomuto právnomu úkonu povinného a domáhať sa určenia, že ide o právny úkon, ktorý je voči oprávnenému neúčinný. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by žalobca bol podal žalobu v zmysle uvedeného rozhodnutia najvyššieho súdu. Naopak z dokazovania vyplýva, že súdny exekútor ako aj žalobca dali súhlas na odblokovanie sporných nehnuteľností. Mal teda za to, že žalobca nie je vlastníkom sporných nehnuteľností. Navrhol preto, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu mal za to, že pokiaľ žalovaný argumentuje s poukazom na rozhodnutie najvyššieho súdu z 25. novembra 2008 sp. zn. 4 Cdo 107/2007, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 5/2009 pod č. 47, tak ide o skutkovo a právne inú vec, pretože dovolateľovi sa nepodarilo ukrátiť uspokojenie pohľadávky jeho rozvedenej manželky ako oprávnenej v exekučnom konaní, keďže k dražbe došlo skôr ako k vkladu práva rodičov dovolateľa z kúpnej zmluvy. Nebol preto dôvod odporovať právny úkon - kúpnu zmluvu medzi dovolateľom a jeho rodičmi. Aktívne vecne legitimovaným subjektom na podanie odporovacej žaloby by bola rozvedená manželka dovolateľa. Nakoľko rodičom dovolateľa nevzniklo vlastnícke právo k nehnuteľnostiam žalobcu je podľa jeho tvrdenia bezpredmetné posudzovať druh a právny dôvod neplatnosti kúpnej zmluvy, ktorú uzavrel dovolateľ s jeho rodičmi. Mal za to, že k výške uplatneného

nároku žalobcu dovolateľ v priebehu celého konania nemal námietky. O základe jeho uplatneného nároku už bolo rozhodnuté právoplatným medzitýmnym rozsudkom. V následnom konaní bola predmetom skúmania a dokazovania už iba výška uplatneného nároku a na tento rozsah sa obmedzilo aj odvolacie konanie. V zmysle uvedeného považuje všetky námietky dovolateľa za neopodstatnené, preto žiada, aby mu dovolací súd zamietol dovolanie a jemu priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že nie je dôvodné, a preto je potrebné ho odmietnuť.

6. V danom prípade žalovaný vyvodzuje prípustnosť a dôvodnosť svojho dovolania z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

7. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

8. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

9. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

10. Uvedený dôvod prípustnosti dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho súdu predpokladá, že ide o právnu otázku (tak hmotnoprávnu, ako aj procesnoprávnu) a odklon jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

11. V danom prípade žalovaný v dovolaní namietal nesprávne právne posúdenie otázky platnosti právneho úkonu, a to kúpnej zmluvy, ktorej predmetom boli sporné nehnuteľnosti a ktorú uzavrel so svojimi rodičmi. Mal za to, že predmetné nehnuteľnosti nadobudli jeho rodičia oprávnenie do svojho vlastníctva a tieto užívali ako vlastníci. Odklon právneho záveru odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu odôvodnil dovolateľ poukázaním na rozhodnutie najvyššieho súdu z 25. novembra 2008 sp. zn. 4 Cdo 107/2007, zo záveru ktorého vyplýva skutočnosť, že ak povinný porušil zákaz nakladať s majetkom uložený súdnym exekútorom a podliehajúcim exekúcii nemá za následok neplatnosť právneho úkonu povinného, ale vznik práva oprávneného odporovať tomuto právnomu úkonu povinného a domáhať sa určenia, že ide o právny úkon, ktorý je voči oprávnenému neúčinný. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by žalobca bol podal žalobu v zmysle uvedeného rozhodnutia najvyššieho súdu a preto má za to, že žalobca nie je vlastníkom uvedených nehnuteľností.

12. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu v súvislosti s námietkami žalovaného už však nie je možné riešiť otázku vyššie uvedeného odklonu uvedeného v predmetnom rozhodnutí najvyššieho súdu, nakoľko o základe nároku sa rozhodlo už medzitýmnym rozsudkom súdu prvej inštancie z 13. apríla 2011 č. k. 10 C 13/2011-85, právoplatným 26. marca 2012, potvrdeným rozsudkom odvolacieho súdu z 6. februára 2012 č. k. 5 Co 221/2011-109. V predmetnom konaní bola predmetom skúmania a dokazovania už iba výška uplatneného nároku a na tento rozsah sa obmedzilo aj odvolacie konanie, preto sa dovolací súd nemohol zaoberať žalovaným namietaným odklonom. Dovolací súd považuje za bezpredmetné posudzovať druh a právny dôvod neplatnosti kúpnej zmluvy, ktorú uzavrel dovolateľ s jeho rodičmi, keďže v konaní sa posudzovala už len výška uplatneného nároku vzniknutá žalobcovi z bezdôvodného obohatenia žalovaného. V zmysle uvedeného považuje všetky námietky dovolateľa za

neopodstatnené.

13. Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalovaného z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nevyplýva, najvyšší súd odmietol jeho dovolanie podľa § 447 písm. c/ CSP.

14. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.